

El Front Polisario, desencisats de l'ONU, enllustren els fusells

"Si Hassan II visita el Sàhara Occidental el proper dia 6 de novembre per commemorar la Marxa Verda, pot ser el colp de gràcia definitiu al pla de pau". Amb aquestes paraules tan contundents s'expressava fa dues setmanes el secretari general del Front Polisario (FP) i president de la República Àrab Sahariana Democràtica (RASD), Mohammed Abdel-aziz. El fet de recordar que fa 20 anys la marxa de 300.000 civils marroquins ocupà el Sàhara Occidental, amb aparell repressor inclòs, pot significar la gota que faci vessar el got de la paciència que serveix als saharians. Després d'aquell 1975 van venir 16 anys de guerra. L'any 1991 l'ONU s'hi va ficar per fer un referèndum decisiu i es decretà l'alto-el-foc. Però els quatre mesos previstos per a fer el cens s'han convertit en quatre anys interminables.

Recentment el Consell de Seguretat de l'ONU va declarar que si persistien els obstacles marroquins per elaborar un cens de la població i el referèndum no es podia fer abans de 1996, hi hauria la possibilitat d'enretirar els cascos blaus. Evidentment el conflicte armat es reprendria altre cop. Cosa que ja fa temps preveuen els saharians.

Cens conflictiu. La Missió de l'ONU al Sàhara Occidental (MINURSO) només disposa d'un cens espanyol de l'any 74, la resta de possibles votants els ha de determinar seguint uns criteris molt discutits per les dues bandes. El sistema era complicat però teòricament ràpid. Amb tot, des de 1991 el govern de Hassan II no ha parat de posar traves a la realització del cens, primer amb els criteris de selecció dels votants i després per voler incloure uns 100.000 marroquins que li assegurarien la permanència al Sàhara Occidental. Aquestes queixes, que des d'un primer moment van ser exposades per l'FP, han estat finalment acceptades pel Consell de Seguretat de l'ONU, tal com expressava en una resolució recent. I és que les disputes pel cens han fet que actualment de les vuit oficines d'inscripció, només en funcionin dues, una a cada cantó del mur que separa els contendents. Aquesta situació tan fràgil es podria trencar definitivament si Hassan II commemora la Marxa Verda.

Allargar la paralizzació actual seria la consigna del Govern marroquí, i d'aquí les seves maniobres. Hassan II necessita els fosfats del Sàhara per equilibrar la balança comercial. Però també és conscient que amb 16 anys de conflicte armat no ha pogut desfer-se de la RASD i que una nova guerra, tot i que és un motiu perfecte per unir la societat marroquina, no s'acabaria ràpidament. No és cap novetat que l'exèrcit marroquí al Sàhara està baix de moral, en condicions molt dures i patint la corrupció generalitzada. I s'hi afegeix la coneguda repressió del règim de Hassan II, més encara amb els militars. Bon exemple d'això són les presons de l'FP. Els saharians, durant el conflicte armat van capturar soldats marroquins. Però segons l'FP, Hassan es nega a reconèixer-los. Aquest estiu, com a gest de bona voluntat l'FP va alliberar diversos militars ancians i ferits, però les autoritats marroquines no els van deixar entrar al país. És més, ja abans havien rebutjat el cos d'un general marroquí caigut en territori de l'FP. Aquests presoners, tot i l'abandó, no s'atreveixen a parlar malament del seu règim. Guarden silenci per por de la repressió a les seves famílies.

Dates històriques

3/11/1884 Inici de la colonització espanyola.

10/5/1973 Creació del Front Polisario.

12/10/1975 Diada de la Unitat Nacional. Les nou tribus saharianes es van unir per reivindicar el seu territori.

16/10/1975 El Tribunal Internacional de Justícia determina el dret a l'autodeterminació dels saharians.

31/10/1975 Comença la Marxa Verda de Hassan II.

14/11/1975 Acords secrets entre Espanya, Mauritània i el Marroc.

27/2/1976 Emhamed uld Zaio proclama la RASD.

5/8/1979 Mauritània perd en l'enfrontament amb el FP.

1/6/1991 L'ONU fixa el referèndum per a 1992. Alto-el-foc.

22/9/1995 El Consell de Seguretat de l'ONU recrimina al Marroc la seva actitud i fixa les eleccions pels primers mesos de 1996.

Mohammed Abdel-aziz. President de la República del Sàhara.

Alemanya i els EUA. Recentment Mohammed Abdel-aziz ha viatjat als Estats Units i a Alemanya. Als EUA la posició envers aquest conflicte comença a canviar del suport a Marroc a la neutralitat. Abdel-aziz és conscient del protagonisme ineludible dels EUA en el nou ordre mundial. Pel que fa a Alemanya, Abdel-aziz va anar a cercar la potència europea amb més pes i influència i actual membre del Consell de Seguretat, i va rebre el compromís de Helmut Kohl. Del Govern espanyol, els saharians ja no se'n fien. Menys encara ara que es renoven els acords de pesca amb el Marroc, en unes aigües que segons l'ONU no són de ningú. Ni en la darrera trobada amb Hassan II, González no va parlar del Sàhara, per molt que dins l'ambaixada espanyola a Rabat es doni la raó a l'FP, segons fonts properes al funcionariat d'exteriors. Ara als saharians només els queda posar el seu conflicte sobre la taula de la propera Conferència Euromediterrània, on Abdel-aziz s'ha assegurat el compromís d'alguns governs europeus, no tots.

Mentrestant, als mateixos camps de Tinduf continuen preparant l'estat. El passat 13 d'octubre s'escollí el president del parlament saharí. El seu discurs va cloure amb l'actual lema de l'FP: "Independència per la via pacífica o armada", conscient, però, com el seu poble, que la via pacífica està quasi acabada. **Oriol Cortacans** (Tinduf)